

KARTA KURSU

Nazwa	PRAWA CZŁOWIEKA
Nazwa w j. ang.	<i>Human rights</i>

Koordynator	dr Dorota Ferenc-Kopeć	Zespół dydaktyczny
		dr Dorota Ferenc-Kopeć
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem zajęć jest zaznajomienie studentów z ideą praw człowieka, systemami ich ochrony zarówno na poziomie krajowym jak i międzynarodowym. Studenci powinni nabyć umiejętność analizowania podstawowych aktów prawnych z zakresu ochrony praw człowieka oraz rozumienia stosowanych przepisów formalnych. Ważnym elementem zajęć jest analiza standardów praw człowieka na gruncie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza o zasadach ustroju państwa i historii zdobyta na poziomie szkoły średniej.
Umiejętności	Zdolność analizy przypadków naruszeń praw człowieka we współczesnym świecie.
Kursy	Socjologia, Psychologia społeczna, Antropologia filozoficzna

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 - Zna miejsce i znaczenie wiedzy o prawach człowieka w systemie nauk. Rozumie ich specyfikę przedmiotową i potrafi wskazać główne kierunki rozwoju. Rozumie znaczenie wiedzy o prawach człowieka w kształtowaniu kultury prawnej i społecznej.	K_W01
	W02 - Zna historyczne i współczesne teorie związane z prawami człowieka, a także terminologię stosowaną w ich analizie.	K_W02
	W03 - Posiada wiedzę na temat metod interpretacji tekstów źródłowych związanych z prawami człowieka. Zna różnorodne sposoby argumentacji i rozumowania, które pozwalają na analizę oraz ocenę kwestii etycznych w kontekście ochrony i promocji praw człowieka.	K_W03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 - Potrafi formułować i analizować problemy związane z naruszeniami praw człowieka, w tym konflikty moralne, społeczne oraz spory wynikające z różnorodności kulturowej i etnicznej. Wykorzystuje zdobytą wiedzę oraz specjalistyczną terminologię do identyfikowania przypadków naruszeń praw człowieka oraz dochodzenia roszczeń z tym związanych. Umie dobierać odpowiednie metody rozwiązywania konfliktów prawnocząłowieczych w wielokulturowym środowisku współczesnej RP i UE, uwzględniając zasady ochrony praw człowieka i mechanizmy ich egzekwowania	K_U01
	U02 - Potrafi samodzielnie organizować pracę zarówno indywidualną, jak i zespołową, a także wykazuje gotowość do wspólnego rozwiązywania problemów oraz realizacji projektów społecznych o różnym stopniu złożoności. W kontekście ochrony praw człowieka posiada umiejętność przygotowania skarg do Rzecznika Praw Obywatelskich (RPO) oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC), efektywnie współpracując z zespołem w celu identyfikacji naruszeń i sformułowania odpowiednich argumentów. Umie działać w sposób systematyczny i skuteczny, aby dochodzić roszczeń związanych z ochroną praw człowieka w zmieniającym się środowisku społecznym	K_U03
	U03 - Potrafi w sposób klarowny i logiczny prezentować swoje stanowisko, wykorzystując zdobytą wiedzę oraz terminologię z zakresu praw człowieka. Posiada umiejętność formułowania przekonujących argumentów i prowadzenia merytorycznych dyskusji. Potrafi przygotować zarówno wystąpienia ustne, jak i prace pisemne uwzględniając zasady poprawności językowej i terminologicznej	K_U04

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 - Jest świadomy konieczności podejmowania decyzji dotyczących rozwoju swojej wiedzy w zakresie praw człowieka, a także wykorzystywania jej w realizacji zadań zawodowych. Dostrzega stan naruszeń praw człowieka oraz zwiększa wrażliwość na dyskryminację i inne formy łamania praw człowieka. Jest przygotowany do prowadzenia dyskusji, przedstawiania argumentów oraz stosowania wiedzy z zakresu etyki, teorii mediacji i negocjacji, nauk społecznych i prawnych w celu przeciwdziałania naruszeniom i promowania ochrony praw człowieka.	K_K01
	K02 – Podejmuje zadania prowadzące do rozwiązywania konfliktów, świadomie korzystając z posiadanych kompetencji zawodowych. Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz dostrzega rolę organizacji pozarządowych w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Jest świadomy znaczenia uczestnictwa w różnorodnych formach życia kulturalnego i społecznego jako narzędzia wspierającego rozwój osobisty, zawodowy i aktywne zaangażowanie na rzecz wzmocnienia postaw obywatelskich oraz przeciwdziałania naruszeniom praw człowieka	K_K02
	K03 - Rozumie znaczenie odpowiedzialności zawodowej i jest gotowy do stosowania zasad etyki zawodowej w działaniach związanych z ochroną praw człowieka. Jest świadomy społecznych konsekwencji swoich decyzji i otwarty na dyskusję z osobami o odmiennych poglądach, kulturach i wyznaniach, uwzględniając możliwość zmiany własnego stanowiska w kontekście dialogu i współpracy	K_K03

studia **stacjonarne**

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin		30									

studia **niestacjonarne**

Organizacja							
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach					
		A	K	L	S	P	E
Liczba godzin		20					

Opis metod prowadzenia zajęć - studia **stacjonarne**:

Metoda warsztatowa
 Tworzenie map mentalnych
 Analiza dokumentów prawnych
 Mini- wykład
 Studium przypadku
 Dyskusja grupowa
 Prezentacje materiałów multimedialnych
 Praca w grupach

Opis metod prowadzenia zajęć - studia **niestacjonarne**:

Metoda warsztatowa
 Tworzenie map mentalnych
 Analiza dokumentów prawnych
 Mini- wykład
 Studium przypadku
 Dyskusja grupowa
 Prezentacje materiałów multimedialnych
 Praca w grupach

Formy sprawdzania efektów kształcenia- studia **stacjonarne**:

	E – learning	Mapa mentalna i prezentacja	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Test
W01		x					x	x					x
W02		x					x	x					x
W03							x	x					x
U01						x		x					
U02						x		x					
U03						x		x					
K01							x	x					
K02						x		x					
K03						x		x					

Formy sprawdzania efektów kształcenia- studia **niestacjonarne**:

	E – learning	Mapa mentalna i prezentacja	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Test
W01		X					X	X					X
W02		X					X	X					X
W03							X	X					X
U01						X		X					
U02						X		X					
U03						X		X					
K01							X	X					
K02						X		X					
K03						X		X					

studia **stacjonarne**

Kryteria oceny	Prezentacja mapy mentalnej (praca w grupach) – 30% końcowej oceny (Jasność i przejrzystość przedstawionej mapy: 10%, zrozumienie i poprawność merytoryczna treści: 10%, współpraca w grupie i zaangażowanie: 10%). W przypadku prezentacji grupowych ocenie podlega zarówno praca zespołowa, jak i indywidualny wkład każdej osoby (wg ustaleń z grupą). Prezentacja multimedialna (praca indywidualna lub grupowa) – 40% końcowej oceny (Poprawność merytoryczna i zgodność z tematyką: 20%, kreatywność i atrakcyjność wizualna prezentacji: 10%, umiejętność jasnego przedstawienia treści i odpowiedzi na pytania: 10%) Test wiadomości (indywidualna wiedza teoretyczna) – 30% końcowej oceny Ocena niedostateczna (2): 0–9 poprawnych odpowiedzi – wynik poniżej 50%, brak podstawowej wiedzy, test niezaliczony. Ocena dostateczna (3): 10–12 poprawnych odpowiedzi – wynik od 50% do 60%, podstawowa znajomość materiału umożliwiającą zaliczenie. Ocena dostateczna plus (3,5): 13–14 poprawnych odpowiedzi – wynik od 65% do 70%, zadowalająca znajomość treści z niewielkimi brakami. Ocena dobra (4): 15–16 poprawnych odpowiedzi – wynik od 75% do 80%, solidna wiedza i zrozumienie materiału. Ocena dobra plus (4,5): 17–18 poprawnych odpowiedzi – wynik od 85% do 90%, bardzo dobra znajomość treści z drobnymi błędami. Ocena bardzo dobra (5): 19–20 poprawnych odpowiedzi – wynik od 95% do 100%, pełne opanowanie materiału i bardzo dobre umiejętności analizy.
----------------	---

studia **niestacjonarne**

Kryteria oceny	Prezentacja mapy mentalnej (praca w grupach) – 30% końcowej oceny (Jasność i przejrzystość przedstawionej mapy: 10%, zrozumienie i poprawność merytoryczna treści: 10%, współpraca w grupie i zaangażowanie: 10%). W przypadku prezentacji grupowych ocenie podlega zarówno praca zespołowa, jak i indywidualny wkład każdej osoby (wg ustaleń z grupą). Prezentacja multimedialna (praca indywidualna lub grupowa) – 40% końcowej oceny (Poprawność merytoryczna i zgodność z tematyką: 20%, kreatywność i atrakcyjność wizualna prezentacji: 10%, umiejętność jasnego przedstawienia treści i odpowiedzi na pytania: 10%) Test wiadomości (indywidualna wiedza teoretyczna) – 30% końcowej oceny Ocena niedostateczna (2): 0–9 poprawnych odpowiedzi – wynik poniżej 50%, brak podstawowej wiedzy, test niezaliczony. Ocena dostateczna (3): 10–12 poprawnych odpowiedzi – wynik od 50% do 60%, podstawowa znajomość materiału umożliwiającą zaliczenie.
----------------	--

	Ocena dostateczna plus (3,5): 13–14 poprawnych odpowiedzi – wynik od 65% do 70%, zadowalająca znajomość treści z niewielkimi brakami. Ocena dobra (4): 15–16 poprawnych odpowiedzi – wynik od 75% do 80%, solidna wiedza i zrozumienie materiału. Ocena dobra plus (4,5): 17–18 poprawnych odpowiedzi – wynik od 85% do 90%, bardzo dobra znajomość treści z drobnymi błędami. Ocena bardzo dobra (5): 19–20 poprawnych odpowiedzi – wynik od 95% do 100%, pełne opanowanie materiału i bardzo dobre umiejętności analizy.
Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1. Treść praw człowieka. Kształtowanie się poszczególnych etapów praw człowieka. Ewolucja koncepcji i doktryn ich ochrony.
2. Historia międzynarodowej ochrony praw człowieka. Ochrona praw człowieka w systemie ONZ: Karta NZ, Powszechna Deklaracja Praw Człowieka. Pakty Praw Człowieka i ich mechanizmy kontrolne. Istotne konwencje ONZ w dziedzinie ochrony praw człowiek i mechanizmy kontrole.
3. Międzynarodowy Trybunał Karny.
4. Prawa człowieka w systemie Rady Europy. Obszar konwencyjny ochrony praw człowieka: Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i protokoły dodatkowe, Europejska Karta Społeczna, Konwencja o zapobieganiu Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu. Mechanizm kontrolny EKPC i jego modyfikacje. Europejski Trybunał Praw Człowieka. Znaczenie orzecznictwa ETPC. Pozostałe regionalne systemy ochrony praw człowieka.
5. Ochrona praw człowieka w unijnym porządku prawnym. Karta Praw Podstawowych UE. Rzecznik Praw Obywatelskich UE.
6. Prawa człowieka w krajowym systemie prawnym. Działalność Rzecznika Praw Obywatelskich i Trybunału Konstytucyjnego. Krajowe instytucje obrony praw – sądy, Trybunał Konstytucyjny, Rzecznik Praw Obywatelskich.
7. Prawne aspekty przeciwdziałania dyskryminacji. Rola organizacji pozarządowych. Ochrona praw mniejszości. Problem wykluczenia społecznego.
8. Przykłady naruszeń praw człowieka we współczesnym świecie.

Wykaz literatury podstawowej:

- W. Osiatyński, *Prawa człowieka i ich granice*, Kraków 2011.
 L. Koba L., W. Waławczyk, *Prawa człowieka. Wybrane zagadnienia i problemy*, Oficyna 2009.
 J. Hołda, Z. Hołda, D. Ostrowska, J. A. Rybczyńska, *Prawa człowieka. Zarys wykładu*, Warszawa 2008.

Wykaz literatury uzupełniającej

- A. Bieńczyk-Missala (red.), *Międzynarodowa ochrona praw człowieka. Wybór dokumentów*, Warszawa 2008.
 M. Balcerzak, *Międzynarodowa ochrona praw człowieka. Wybór źródeł*. TNOiK, Toruń 2007.
 4. Orzeczenia ETPC.
 5. Raporty organizacji prawo człowieczych: AI. HFHR.
 6. Filmy edukacyjne, artykuły prasowe, materiały online

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta- studia **stacjonarne**):

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta- studia **niestacjonarne**):

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2